

Strategi för utveckling av Legdeå Sikeå

Antagen av LSI:s årsmöte 2023 03 22

VISION

Legdeå/Sikeå är byar som skapar hållbara lokalt förankrade livsmiljöer som bygger på redan existerande resurser.

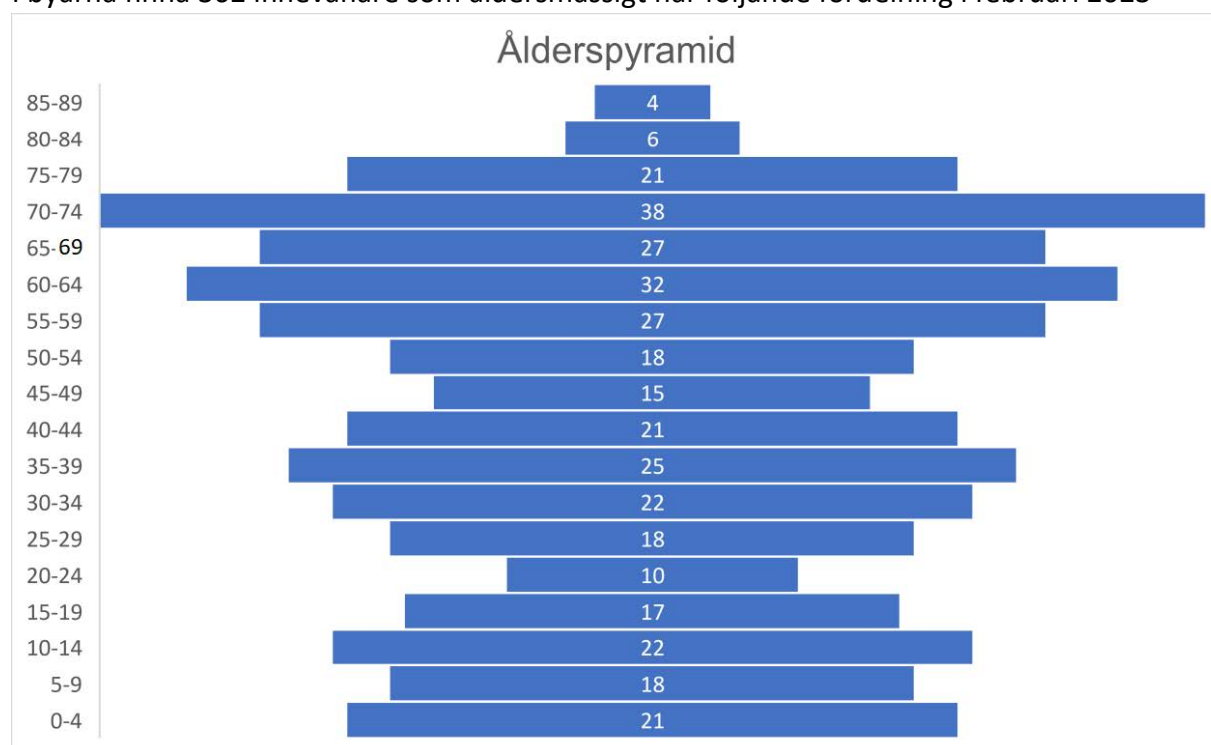
Legdeå/Sikeå är en attraktiv livs- och boende miljö för alla åldrar som attraherar fler boende och fler företag.

Legdeå/Sikeå är byar som präglas av delaktighet, tillit, gemenskap och samverkan.

Legdeå/ Sikeå.

Byarna omfattar ett område om ca 3000 hektar i Robertsfors kommun och består av 171 bofasta hushåll, samt 220 fritidshus.

I byarna finns 362 innevånare som åldersmässigt har följande fördelning i februari 2023

I byarna finns 34 föreningar.

Många av föreningarna är vägföreningar och samfälligheter men här finns också:

Sikeå Båtklubb

Crazy Legs

Granskärs Fritidsförening

Ridklubben Sandgärdan

Legdeå/Sikeå Intresseförening

Sikeå Jaktklubb

Legdeå Jaktklubb

Sikeå Båtklubb

Sikeå Sportklubb

Varvsstugans vänner

Ett antal föreningar har valt att organisera sig som ekonomiska föreningar eller kooperativ.

Dit hör:

Andra Varvet

Storholmens Naturbete

Träffpunkten

Drömvallens förskola

I byarna finns 75 företag

Företagen består till stor del av enskilda firmor kopplade till skogsbruk och lantbruk.

Bland övriga företag återfinns:

Sikeå Bil och rep

Cue Dee AB

Johansson Maskin

Sikeå Hus AB

RTAS

Sikeå Plåt och Smide

Stuff och Stuff handelsbolag

Energipac AB

Trädgårdsmästaren i Sikeå

Julias Fotspår

Prevly AB

Bifa Företagsutveckling

Åhmans måleri

M Å Clean Tekning AB

Uffes Antikt

Selar AB

Perigon studio

Leif Alvarsson Art

I byarna finns outnyttjade resurser i form av 6 öde gårdar och ca 40 hektar obrukad eller igenvuxen åkermark. Därtill finns ett 20 tal avstyckade tomter för bostäder.

SWOT analyser har genomförts 2007, 2018 och 2022. Beskrivningen av områdets styrkor, svagheter, hot och möjligheter är likartade mellan åren. En sammanvägning av de tre SWOT-analyserna ger följande bild.

Styrkor

Läget vid havet och E4:an
Kommunikation
Många som jobbar ideellt
Gott om tomter
Blandad åldersfördelning
Aktiva föreningar
Företag som skapar arbetstillfällen
Inflyttning av unga
Andra Varvet
Naturbetet
Ridklubb
Föreningslivet
Idrottsförening
Båtklubb
Gästhamn
Camping
Odlings och betesmarker

Svagheter

Brist på arbetstillfällen
Sned åldersstruktur
Svårt att rekrytera till alla föreningar
Brist på bostäder
Brist på samhällsservice
För liten förskola
Saknar äldreboende
Motstånd mot utveckling i byn
Folk hoppar av föreningslivet

Möjligheter

Utökat friluftsliv
Utveckla besöksnäringen
Tåget
Nybyggnation
Kreativa själar och entreprenörer
Hamnområdet
Inflyttningen
Ny E4 korsning
Byn äger mark
Camping
Gemensamhetsodling
Ta kontroll över utvecklingen

Hot

Höga transportkostnader
Massproduktion av villor som urvattnar det estetiska värdet
Klimatkrisen
Förlora kontrollen över byns utveckling
Negativ befolkningsutveckling
Självgodhet

Vid byamöten 2022 och 2023 utkristalliserades följande förhoppningar om fortsatt utveckling av verksamheter som redan finns i byn.

Hamnen	Renovering av kajerna, muddring, bränsleförsörjning
Campingen	Bygga restaurang, åretruntöppet, fler stugor, tydlig miljöprofil
Varvsstugan	Fortsatt renovering
Andra varvet	Fortsatt utveckling
Järnvägsbanken	Underhåll och röjning för att skapa en gång/cykel/rid/skoter led från hamnen till järnvägsbankens anslutning till cykelbanan.
Soppluncher	Sociala träffar
Kulturstigen	Ett sätt att synliggöra historien
Samodling	Fler samodlingar
Förskolan	Säkerställa Drömvallens fortlevnad

Listan kompletterades med sådan som upplevdes som viktigt för byarnas fortsatta utveckling.

Solcellspark
Livsmedelsbutik
Bostäder
Äldreboende
Fotbollsplan i hamnen
Laddstolpar
Uthyrning av cyklar, båtar, kanoter
Bilpool
Utegym
Turisttrafik med båt
Kollektiv jordkällare
Fiskodling
Upplevelsepark – pollineringspark
Coworkingspace
Konstnärsverkstad
Idrottstävlingar, turridning
Pub

Erfarenhet av 2007 års byaplan.

2007 år byaplan innehåller en åtgärdsplan på 20 punkter. Av dessa har 2 genomförts. Att 18 tänkta åtgärder/projekt aldrig blev av kan ha olika förklaringar. Bristande intresse, orealistiska drömmar, bristande förankring, bristande ekonomiska resurser eller annat.

En förklaring kan också vara själva idén med Byaplaner. Det vill säga att en grupp engagerade i planarbetet sammanställer en önskelista som någon annan förväntas förverkliga. Upprättar

en tidsplan och kostnadsberäkning utifrån en önskad utveckling, men förväntar sig att andra grupper än engagerade bybor ska stå för genomförandet. Byaplaner liksom många andra handlingsplaner som formulerar utifrån ett uppifrånperspektiv tenderar att bli vackra välformulerade dokument, men som slutar som ytterligare ett dokument i föreningens arkiv, och inget mer.

2007 år byaplan bygger på att arbetsgrupper ska tillsättas och att LSI styrelse har ansvar för att så sker.

Ett annat förhållningssätt.

Vi kan konstatera att mycket av det som SWOT analyserna framhåller som styrkor i våra byar har skapats av engagerade grupper som har ett personligt intresse av att skapa något som tillfredsställer deras behov. Föräldrakooperativ för att skapa närhet till barnomsorg, ridhall för att kunna utöva sitt fritidsintresse, naturbete för att få lokalt kött och hålla landskapet öppet, lekpark skapad av barnfamiljer, båtklubb för båtintresserade etc. Lista går att göra lång på företeelser som skapats på så sätt, inte via fastlagda planer och av årsmöten utsedda arbetsgrupper.

Om vi tillvaratar dessa erfarenheter så säger det oss att det viktiga är att skapa utrymme för egna initiativ, att vara möjliggörare för grupper som har en eget driv för att utveckla våra byar. Att låta utvecklingen ha ett genuint underifrånperspektiv och stimulera till personligt engagemang och förverkligande.

Den lista över önskad utveckling av befintliga verksamheter som skapades vid byamötena ska ses som en uppmuntran till de föreningar och företag som driver och äger verksamheterna att fortsätta sin utveckling. En utveckling som de själva styr över och som inte regleras av någon annans fastställda planer.

Den lista över det som önskas inför framtiden ska ses som en inspirationskälla för de som vill arbeta för byarna utveckling.

Metod. Deltagardriven landsbygdsutveckling

Sikeå/ Legdeå utveckling har skett med hjälp av enskilda personers och gruppers önskan att tillfredsställa gemensamma behov. Inledningsvis oftast i informella arbetsgrupper för att när verksamheten växer organisera sig på ett eller annat sätt. En viktig framgångsfaktor kan vara att se till att uppmuntra och underlätta för fler att gå samman med likasinnade för att förverkliga sina idéer om utveckling i självorganiserade grupper. Under senare år finns det tydliga exempel på hur det kan fungera, ett exempel är den grupp som de senaste vintrarna sett till så att vi har ett skidspår i byn. En annan grupp är de som engagerat sig i varvsstugans renovering och upprustning.

LSI som den förening som omfattar alla bybor oavsett intresse kan vara den resurs som nyttjas för att vara möjliggörare.

LSI kan underlätta genom att vara den paraplyorganisation som var föreningens ursprungliga idé. Den kan skapa möjlighet för bybor att förverkliga sina idéer utan att bilda formella föreningar och slippa den föreningsbyråkrati som ofta krävs av omvärlden

LSI kan bistå med administrativ hjälp, vara ett stöd för att söka olika former av bidrag, ge ekonomiskt stöd, vara medfinansiär till projekt där lokal medfinansiering krävs.

Föreningen kan fånga upp och samordna grupper med likartade idéer för att underlätta förverkligandet.

För att underlätta för LSI att vara denna möjliggörare bör LSI:s styrelse befolkas av människor som är förankrade i byns förenings- och näringsliv.

LSI budgeterar årligen en summa som ska användas för att stimulera enskildas initiativ. För år 2023 avsätts 100 000:-